

MANUÁL KRITICKÝCH STAVŮ

KPR

Asystolie	1
Bradykardie (s hemodynamickou nestabilitou)	3
Bezpulzová elektrická aktivita	4
Supraventrikulární tachykardie (hemodynamicky nestabilní pacient)	6
Supraventrikulární tachykardie (hemodynamicky stabilní pacient)	7
Fibrilace komor, bezpulzová komorová tachykardie	9

Bronchospazmus	10
Hypotenze	11
Hypoxie	13
Krvácení (ŽOK)	15
Ischemie myokardu	17
Pneumotorax	18
Neočekávaná obtížná intubace	19
Prodlužené buzení z anestezie	20
Embolie plodovou vodou.....	21
Žilní vzduchová embolie	22

Anafylaxe	23
Toxická reakce na lokální anestetika.....	25
Reakce na transfuzi	27
Totální spinální anestezie	28
Maligní hypertermie	29
Oheň v dýchacích cestách	31
Požár pacienta mimo dýchací cesty	33
Porucha dodávky O ₂	35
Porucha elektrického proudu	36

Krizové řízení lidských zdrojů	37
--------------------------------------	----

Důležitá tel. čísla!

ASYSTOLIE

ROVNÁ ČÁRA

+

Ø PULZ

KPR

1. ≥ 100 kompresí hrudníku za minutu, dostatečná hloubka komprese ≥ 5 cm, plné uvolnění hrudníku
2. KPR přerušovat na co nejkratší dobu
3. Střídání při srdeční masáži po 2 minutách

Zhodnot' a zlepši kvalitu KPR je-li:

- $\text{ETCO}_2 < 10$ mmHg
- arteriální diastolický tlak < 20 mmHg

PŘIVOLEJ POMOC!

INFORMUJ TÝM!

OKAMŽITÁ OPATŘENÍ

1. **Ukonči** přívod inhalačních anestetik, zvyš FiO_2 na **100%** s vysokým průtokem
2. Uprav dechovou **frekvenci na 8-10/min**, pozor na hyperventilaci
3. Ujisti se o kvalitě cévního vstupu, zvaž zavedení intraoseálního vstupu (kanylace CŽK ???)
4. **Adrenalin 1 mg i.v. bolus** po 3-5 minutách
5. **Změna rytmu na KT/KF** (defibrilovatelný rytmus) – **okamžitá defibrilace** (viz "KT/KF")
6. Zvaž obvyklé perioperační příčiny: krvácení, vysoké dávky anestetik, septický šok nebo šok jiné etiologie, auto PEEP, anafylaxe, chybné podání léku, vysoká spinální anestezie pneumotorax, toxická reakce na lokální anestetika, vagová stimulace, plicní embolie
7. Příčiny podrobně viz **další strana**

DIAGNOZA

1. Hypovolemie	7. Tamponáda
2. Hypoxémie	8. Hypo/hypertermie
3. Tenzní pneumotorax	9. ASTRUP: hyperkalémie,
4. Akutní IM	H ⁺ acidózy, hypoglykémie,
5. Plicní embolie	hypokalcémie a hypoxémie
6. Toxiny (infuze, léky)	

Pokračování na další straně

ASYSTOLIE

pokračování z předchozí strany

DIAGNOZA A LÉČBA PŘÍČIN ASYSTOLIE

- Hypovolemie** - podej rychlou tekutinovou výzvů, zkontroluj hemoglobin a hematokrit, případně podej krevní deriváty při anemii nebo významném krvácení

Zvaž relativní hypovolemii: auto-PEEP – rozpoj okruh; vysoký spinální blok nebo šokové stavy (např. anafylaktický šok) viz příslušné akutní stavy
- Hypoxemie** – zvyš FiO_2 na 1,0, vysoký příkon čerstvé směsi. Zkontroluj okruh a všechna spojení. Zkontroluj, zda je dýchání slyšitelné oboustranně. Odsaj z ETK a znovu zkontroluj správnost polohy. Zvaž SONO hrudníku ev. akutní RTG. Dále viz “Hypoxemie”
- Tenzní pneumotorax** – poslechově jednostranné dýchání, distenze krčních žil ev. deviace trachey jako pozdní známky. Proved' akutní dekompresi jehlou o širokém průsvitu ve 2. mezižebří medioklavikulárně, následovanou hrudní drenáží. Proved' SONO hrudníku případně RTG (pokud není riziko z prodlení), viz “PNO”
- Akutní infarkt myokardu** – zvaž provedení jícnového echa (12-ti sv. EKG, biochemické markery) k ozřejmění poruch kinetiky. Zvaž urgentní koronarografii ev. chirurgickou revaskularizaci. Dále viz “ischemie myokardu”
- Plicní embolie** – zvaž provedení jícnového echa k ozřejmění funkce pravé komory, CT AG k potvrzení diagnózy. Zvaž možnost trombolytické léčby.
- Toxiny (infuze, léky)** – zvaž možnost chybného podání léků. Ujisti se, že všechny infuze jsou zastaveny a je přerušen přívod inhalačního anestetika. Zvaž možnost toxické reakce na lokální anestetika.
- Tamponáda** – použij UZ k vyloučení diagnózy, zajisti/proved' punkci perikardu
- Hypotermie** – aktivní ohřev pomocí ohříváče, teplé infuzní roztoky, zvýšení teploty operačního sálu. Zvaž ohřev mimotělním okruhem
- Hypertermie** – zvaž dg. maligní hypertermie. Podej úvodní dávku Dantrolenu 2,5mg/kg. Dále viz “maligní hypertermie”
- Proved' vyšetření ASTRUP k vyloučení:**
  - **hyperkalemie:** podej Calcium chloratum 1g i.v., glukozu (10, 20, 40%) + inzulin (dávku podle G), Na-bikarbonát 80 ml
  - **hypokalemie:** substituce K^+ , iniciálně lze podat Cardilan 20 ml pomalým bolusem
  - **hypoglykemie:** možno zkontrolovat glukometrem, podej G 40% 40-80 ml i.v., zkontroluj glykémii
  - **H^+ acidózy:** při výrazné acidóze ($pH < 7,2$) zvaž Na-bikarbonát 80 ml, navýšení minutové ventilace může snížit efektivitu KPR
  - **hypokalcemie:** podej Calcium chloratum 1g i.v.

BRADYKADIE

(s hemodynamickou nestabilitou)

ZKONTROLUJ PULZ!

- není-li puls hmatný pokračuj podle postupu "BEZPULZOVÁ ZÁSTAVA"
- je-li puls hmatný a pacient hypotenzní, pokračuj v léčbě

PŘIVOLEJ POMOC!

INFORMUJ TÝM!

UKONČI CHIRURGICKOU STIMULACI!

OKAMŽITÁ OPATŘENÍ

1. Zvyš **FiO₂** na **100%** s vysokým průtokem
2. Zkontroluj adekvátnost **ventilace a oxygenace**
3. Zvaž **snížení** koncentrace nebo přerušení přívodu všech **anestetik**
4. **Atropin: 0,5 – 1 mg i.v.**, lze opakovat do maximální dávky 3 mg
5. Zvaž **zevní stimulaci**:
  - nastav frekvenci nejméně na 80/min
  - zvyš intenzitu stimulačního proudu (intenzitu stimulace) dokud není dosaženo hmatné pulzace

nebo

6. Zvaž **kontinuální podání**:
  - **isoprenalinu** 5 µg/min
  - **adrenalinu** 2-10 µg/min (dobutaminu 2-10 µg/kg/min)
7. **Alternativní farmaka**:
  - aminofylin
  - glukagon při předávkování betablokátory a blokátory kalc. kanálů
  - dopamin

DÁLE

- Zaved' **arteriální kanylu** k měření IBP
- Proved' vyšetření: ASTRUP, Hb, elektrolyty
- Pokus se vyloučit **ischemii myokardu**: EKG, troponin, jícnové echo

BEZPULZOVÁ ELEKTRICKÁ AKTIVITA

KPR

+

Ø PULZ

1. ≥ 100 kompresí hrudníku za minutu, dostatečná hloubka komprese ≥ 5 cm, plné uvolnění hrudníku
2. KPR přerušovat na co nejkratší dobu
3. Střídání při srdeční masáži po 2 minutách

Zhodnot' a zlepši kvalitu KPR je-li:

- $\text{ETCO}_2 < 10$ mmHg
- arteriální diastolický tlak < 20 mmHg

PŘIVOLEJ POMOC!

INFORMUJ TÝM!

OKAMŽITÁ OPATŘENÍ

1. **Ukonči** přívod inhalačních anestetik, zvyš FiO_2 na **100%** s vysokým průtokem
2. Uprav dechovou **frekvenci na 8-10/min**, pozor na hyperventilaci
3. Ujisti se o kvalitě cévního vstupu, zvaž zavedení intraoseálního vstupu (kanylace CŽK ???)
4. **Adrenalin 1 mg i.v. bolus** po 3-5 minutách
5. **Změna rytmu na KT/KF** (defibrilovatelný rytmus) – **okamžitá defibrilace** (viz "KT/KF")
6. Zvaž obvyklé perioperační příčiny: krvácení, vysoké dávky anestetik, septický šok nebo šok jiné etiologie, auto PEEP, anafylaxe, chybné podání léku, vysoká spinální anestezie pneumotorax, toxická reakce na lokální anestetika, vagová stimulace, plicní embolie
7. Příčiny podrobně viz **další strana**

DIAGNOZA

1. Hypovolemie
2. Hypoxémie
3. Tenzní pneumotorax
4. Akutní IM
5. Plicní embolie
6. Toxiny (infuze, léky)
7. Tamponáda
8. Hypo/hypertermie
9. ASTRUP: hyperkalémie, H^+ acidózy, hypoglykémie, hypokalcémie a hypoxémie

Pokračování na další straně

BEZPULZOVÁ ELEKTRICKÁ AKTIVITA

pokračování z předchozí strany

DIAGNOZA A LÉČBA PŘÍČIN BEZPULZOVÉ ELEKTRICKÉ AKTIVITY

- Hypovolemie** - podej rychlou tekutinovou výzvů, zkontroluj hemoglobin a hematokrit, případně podej krevní deriváty při anemii nebo významném krvácení

Zvaž relativní hypovolemii: auto-PEEP – rozpoj okruh; vysoký spinální blok nebo šokové stavy (např. anafylaktický šok) viz příslušné akutní stavy
- Hypoxemie** – zvyš FiO_2 na 1,0, vysoký příkon čerstvé směsi. Zkontroluj okruh a všechna spojení. Zkontroluj, zda je dýchání slyšitelné oboustranně. Odsaj z ETK a znovu zkontroluj správnost polohy. Zvaž SONO hrudníku ev. akutní RTG. Dále viz “Hypoxemie”
- Tenzní pneumotorax** – poslechově jednostranné dýchání, distenze krčních žil ev. deviace trachey jako pozdní známky. Proved' akutní dekompresi jehlou o širokém průsvitu ve 2. mezižebří medioklavikulárně, následovanou hrudní drenáží. Proved' SONO hrudníku případně RTG (pokud není riziko z prodlení), viz “PNO”
- Akutní infarkt myokardu** – zvaž provedení jícnového echa (12-ti sv. EKG, biochemické markery) k ozřejmění poruch kinetiky. Zvaž urgentní koronarografii ev. chirurgickou revaskularizaci. Dále viz “ischemie myokardu”
- Plicní embolie** – zvaž provedení jícnového echa k ozřejmění funkce pravé komory, CT AG k potvrzení diagnózy. Zvaž možnost trombolytické léčby.
- Toxiny (infuze, léky)** – zvaž možnost chybného podání léků. Ujisti se, že všechny infuze jsou zastaveny a je přerušeno přívod inhalačního anestetika. Zvaž možnost toxické reakce na lokální anestetika.
- Tamponáda** – použij UZ k vyloučení diagnózy, zajisti/proved' punkci perikardu
- Hypotermie** – aktivní ohřev pomocí ohříváče, teplé infuzní roztoky, zvýšení teploty operačního sálu. Zvaž ohřev mimotělním okruhem
- Hypertermie** – zvaž dg. maligní hypertermie. Podej úvodní dávku Dantrolenu 2,5mg/kg. Dále viz “maligní hypertermie”
- Proved' vyšetření ASTRUP k vyloučení:**
  - **hyperkalemie:** podej Calcium chloratum 1g i.v., glukozu (10, 20, 40%) + inzulin (dávku podle G), Na-bikarbonát 80 ml
  - **hypokalemie:** substituce K^+ , iniciálně lze podat Cardilan 20 ml pomalým bolusem
  - **hypoglykemie:** možno zkontrolovat glukometrem, podej G 40% 40-80 ml i.v., zkontroluj glykemii
  - **H^+ acidózy:** při výrazné acidóze ($pH < 7,2$) zvaž Na-bikarbonát 80 ml, navýšení minutové ventilace může snížit efektivitu KPR
  - **hypokalcemie:** podej Calcium chloratum 1g i.v.

SUPRAVENTRIKULÁRNÍ TACHYKARDIE (hemodynamicky nestabilní pacient)

PŘÍZNAKY

- **ZKONTROLUJ PULZ**
pokud nehmatný viz karta “**Bezpulzová elektrická aktivita**”
- **NESTABILNÍ PACIENT** = STK < 80, „relativní“ pokles
vzhledem ke vstupním hodnotám, rychlý pokles
nebo známky akutní ischemie

- **Sinusová tachykardie není SVT.** Může být kompenzatorní
Hledej a zaleč ev. příčiny
- **Vyšší pravděpodobnost SVT než sinus. tachykardie**
při jakémkoli z těchto příznaků:
  1. frekvence >150
  2. nepravidelný rytmus
  3. náhlý začátek

PŘIVOLEJ POMOC!

INFORMUJ TÝM!

OKAMŽITÁ OPATŘENÍ

1. **FiO₂ 100%**, vysoký průtok plynů, sniž koncentraci volatilních anestetik
2. Kontrola dostatečné ventilace a oxygenace
3. Zvaž konzultaci kardiologa
4. U nestab. pacienta **OKAMŽITÁ KARDIOVERZE synchronizovaným**
bifázickým výbojem **150 - 200J**, u pacienta při vědomí zvaž sedaci
5. V případě **neúspěšné kardioverze** resynchronizuj a opakuj výboj
s postupně zvyšovanou energií
6. Zatímco probíhá příprava ke kardioverzi (co nejdříve), v případě
štíhlých pravidelných komplexů zvaž **adenosin 6 mg bolus**
(Adenocor 2ml) přes přístup co nejbližší srdci
Možno podat 2.dávku až 12 mg bolus

SVT (nestabilní pac.)

SUPRAVENTRIKULÁRNÍ TACHYKARDIE (hemodynamicky stabilní pacient)

PŘÍZNAKY

- ZKONTROLUJ PULZ

- pokud nehmatný viz “**Bezpulzová elektrická aktivita**”
- pokud jsou zn. KV nestability viz “**SVT nestabilní pacient**”
- příprav **kardioverzi**

- **Nestabilní pacient** = STK < 80, „relativní pokles“
vzhledem ke vstupním hodnotám, rychlý pokles
nebo známky akutní ischemie

- **Sinusová tachykardie není SVT.** Může být kompenzatorní
Hledej a zaleč ev. příčiny

- **Vyšší pravděpodobnost SVT než sinus. tachykardie**
při jakémkoli z těchto příznaků:

1. frekvence >150
2. nepravidelný rytmus
3. náhlý začátek

PŘIVOLEJ POMOC!

INFORMUJ TÝM!

OKAMŽITÁ OPATŘENÍ

1. **FiO₂ 100%**, vysoký průtok plynů,
2. Kontrola dostatečné ventilace a oxygenace
3. Zvaž **12 svodové EKG** nebo vytiskni **EKG** dále viz níže
4. V případě **hemodynamické nestability**
viz “SVT nestabilní pacient”
5. Pokud nadále **stabilní** zvaž zavedení - arteriálního katétru
- kontrola ASTRUP a elektrolytů
6. Zvaž statim kardiologické konsilium
7. Další viz **druhá strana**

Pokračování na další straně

SUPRAVENTRIKULÁRNÍ TACHYKARDIE (hemodynamicky stabilní pacient)

pokračování z předchozí strany

Štíhlé komplexy pravidelný rytmus

1. **Adenosin 6mg** i.v bolus, možno podat 2. dávku až 12 mg i.v. bolus (nepodávat u pacientů s asthma bronchiale nebo s WPW syndromem)
2. Pokud neproběhla verze tak zkusit snížení frekvence betablokátory nebo blokátory kalciového kanálu
Betablokátory (zvážit podání u pacientů s asthma bronchiale):
  - **Metoprolol (Betaloc)** - poč.dávka 1 - 2,5 mg i.v, možno zopakovat nebo zdvojnásobit dávku po 2,5 minutách
  - **Esmolol (Esmocard)** - poč.dávka 0,5 mg/kg i.v. 1 minutový bolus, možno po 1 minutě zopakovat a začít s kont. podáváním 50 µg/kg/min
3. **Amiodaron 150mg** i.v. **pomalý bolus (10min)** možno zopakovat, po bolusu kontinuální podávání 1mg/min prvních 6 hodin

Štíhlé komplexy nepravidelný rytmus

1. Betablokátory nebo blokátory kalciového kanálu
Betablokátory (zvážit podání u pacientů s asthma bronchiale):
  - **Metoprolol (Betaloc)** - poč.dávka 1- 2,5 mg i.v možno zopakovat nebo zdvojnásobit dávku po 2,5 minutách
  - **Esmolol (Esmocard)** - poč.dávka 0,5 mg/kg i.v. 1 minutový bolus, možno po 1 minutě zopakovat a začít s kont. podáváním 50 µg/kg/min
2. **Amiodaron 150 mg** i.v. **pomalý bolus (10min)** možno zopakovat, po bolusu kontinuální podávání 1 mg/min prvních 6 hodin

Široké komplexy pravidelný rytmus (monomorfní)

1. **Adenosin 6 mg** i.v bolus Možno podat 2. dávku až 12 mg i.v. bolus (nepodávat u pacientů s asthma bronchiale nebo s WPW syndromem)
2. **Amiodaron 150 mg** i.v. **pomalý bolus (10min)** možno zopakovat, po bolusu kontinuální podávání 1 mg/min prvních 6 hodin,

Široké komplexy nepravidelný rytmus (pravděpodobně polymorfní KT)
Připravit defibrilaci dále viz "KT/KF"

Pokračování z předchozí strany

FIBRILACE KOMOR, BEZPULZOVÁ KOMOROVÁ TACHYKARDIE

V-TACH:

V-FIB:

KPR

1. ≥ 100 kompresí hrudníku za minutu, dostatečná hloubka komprese ≥ 5 cm, plné uvolnění hrudníku
2. KPR přerušovat na co nejkratší dobu
3. Střídání při srdeční masáži po 2 minutách

Zhodnot' a zlepši kvalitu KPR je-li:

- $\text{ETCO}_2 < 10$ mmHg
- arteriální diastolický tlak < 20 mmHg

PŘIVOLEJ POMOC!

INFORMUJ TÝM!

PŘINES DEFIBRILÁTOR!

TERAPIE

DEFIBRILACE: 200J bifázický výboj, zvaž 3 výboje za sebou
Okamžitě pokračuj v KPR
Adrenalin 1 mg i.v. bolus á 3-5 minut.

Opakuj cyklus KPR - DEFIBRILACE - LÉKY

Pokud > 3 výboje bez efektu - zaléči ev. hypovolemii, hypoxii, acidózu, hyper nebo hypokalemii, hypoglykémii, hypotermii, vylouči nebo zaléči intoxikaci, perikardiální tamponádu, plicní embolii, koronární trombosu poté opět defibrilace pokud je stále přítomna KT/KF

KONTROLA

1. Na sále: **zastav přívod** volatilních anestetik, **FiO_2 100%**, vysoký průtok
2. Ventilace **8 -10 dechů /min**, vyvaruj se hyperventilaci
3. Zajisti kvalitní žilní vstup ev. intraosseální

ZVAŽ

Zvaž antiarytmika

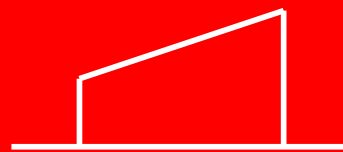
- **bezpulzová aktivita:** Amiodaron 300mg i.v. bolus
- **v případě hmatného pulzu:** -Amiodaron 150mg 10 min. i.v. bolus, ev. Mesokain 100mg i.v. bolus
- v případě **hypomagnesemie nebo torsád:** Magnesium sulfát 2g i.v.
- v případě **hyperkalemie:** Ca, insulin 10j.+glukóza 40% 10ml, bikarbonát

BRONCHOSPAZMUS

(U INTUBOVANÉHO PACIENTA)

PŘÍZNAKY

1. zvýšené inspirační tlaky
2. poslechově hvízdání
3. prodloužené expirium
4. zvýšené ETCO_2 + známky obstrukce na kapnografické křivce (viz. obr)
5. snížený V_t , při použití tlakové ventilace

PŘIVOLEJ POMOC!

INFORMUJ TÝM!

U pacienta s bronchospasmem díky airtrappingu může náhle dojít k hypotenzi – odpojte pacienta od okruhu a umožněte kompletní výdech.

LÉČBA

1. Zvyš FiO_2 na **100%**, zvyš příkon čerstvé směsi
2. Změň poměr $T_i:T_e$ – prodluž výdech 1:3
3. Prohlub anestezii volatilním anestetikem (– sevofluran nedráždí DC)
4. Vyluč malpozici ET roury v (pravém) hlavním bronchu, zalomení tracheální roury. Zkus z ní odsát.
5. Podej **bronchodilatancia inhalačně**:
beta2 agonisty (salbutamol 100-200 μg inhalačně)
ev. s anticholinergiky (Berodual 2 vdechy)
6. Zvaž podání **bronchodilatancií i.v.**
- terbutalin 0,25 - 0,5 mg do 10ml FR pomalu i.v., dávku lze opakovat
7. V případě závažného stavu zvaž podání **adrenalinu**
(začni 10 μg i.v. a postupně zvyšuj dávku, nezbytná je monitorace tachykardie a hypertenze)
8. Zvaž podání **ketaminu** 0,2-1,0 mg/kg i.v.
9. Zvaž podání **hydrokortizonu** 100 mg i.v.
10. Dif. dg. je třeba vyloučit anafylaxi (hypotenze, tachykardie, zarudnutí)
– viz “**Anafylaxe**”
11. Zvaž ASTRUP

HYPOTENZE

PŘIVOLEJ POMOC!

INFORMUJ TÝM!

OKAMŽITÁ OPATŘENÍ

1. Ověř pohmatem **puls** a zkontroluj **monitor**
2. Při nehmátném pulsu, pomalém nebo abnormálním rytmu **pokračuj** dle “Příslušné události”
3. Zkontroluj **operační ránu** z hlediska krevních ztrát a manipulace, zvaž pozastavení operačního výkonu, nejedná-li se o velké krevní ztráty
4. Podej **bolus tekutin i.v.**, ujisti se, že i.v. přístup je funkční.
5. Podej **efedrin**, abys získal čas. Pokud se jedná o těžkou refrakterní hypotenzi, zvaž **noradrenalin** 10-100 µg ev. **kontinuální podání**
6. Při krvácení zvaž nižší normální MAP dokud chirurg neošetří zdroj
Zvaž objednání krve
7. Sniž nebo vypni **anestetikum**
8. Zvaž **Trendelenburgovu polohu** nebo elevaci dolních končetin
9. Podávej **100% O₂** s vysokými průtoky
10. Zvažuj **ukončení chirurgického výkonu** nebo přivolání **dalšího chirurga**
11. Monitoruj kontinuálně **vitální funkce**
12. Je-li pacient **bez pulsu**: uvědom tým, zahaj KPR, pokračuj podle události “Bezpulzová zástava”

VYLOUČÍ

Nejprve rychle eliminuj letální příčiny

1. Krvácení - okultní (pokračuj dle události “**Krvácení**”)
2. Předávkování anestetiky
3. Auto-PEEP (rozpoj okruh)
4. Pneumotorax (přejdi na událost “**Pneumotorax**”)
5. Anafylaxe (přejdi na událost “**Anafylaxe**”)
6. Srdeční příhoda: Infarkt - přejdi na událost “Ischemie myokardu”, nízká ejekční frakce, hypertrofická obstrukční kardiomyopatie
Zvaž vyšetření pomoci jícnového echa
7. Pneumoperitoneum nebo chirurgická manipulace s omentem
8. Komprese DDŽ, např. pronační poloha, obézní, těhotná
9. Zvaž diferenciální diagnózu hypotenze – **viz druhá strana**

Pokračování na další straně

HYPOTENZE

pokračování z předchozí strany

DIF. DG.

Diferenciální diagnóza hypotenze

$MAP = CO \times SVR$ $CO = SV \times HR$
(komponenty SV: preload, kontraktilita, afterload)

1. **Snížený preload:** např. auto-PEEP, hypovolemie včetně hemoragie, arytmie, komprese dolní duté žíly, embolizace (vzduch, krev, tuk, plodová voda), pneumotorax, perikardialní tamponáda.
2. **Nízká SVR:** např. vasodilatace (medikace, neuroax. blok), šok (anafylaktický, septický, neurogenní), endokrinní abnormality
3. **Snížená kontraktilita:** např. toxicita lokálních anestetik, medikace, nízká EF, ischemie myokardu, onemocnění chlopní, zvýšený afterload, hypoxie.
4. **Nízká srdeční frekvence:** stimulace nervus vagus

DALŠÍ OPATŘENÍ

Uvažuj dle pravděpodobné diagnózy

1. Jestliže je diagnostikován problém, vyřeš ho.
Přejdi na příslušné protokoly při "KPR", "anafylaxii", "hemoragii", "hypoxii", "toxicitě lokálních anestetik", "ischemii myokardu", "pneumotoraxu", "úplné spinální anestezii", "transfuzní reakci", "žilní vzduchové embolii"
Při sepsi postupuj dle lokálního protokolu (i.v. tekutiny, invazivní monitorování?, vyšetři laktát, hemokulturu, příslušná antibiotika)
2. Při nejasné příčině uvažuj o vyšetření pomocí **jícnového echa**
3. **Další i.v. přístup**
4. Zaveď **arteriální kanylu**
5. Zvaž kortikosteroidy při adrenální insuficienci
(např. **Hydrocortison 100 mg i.v.**)
6. **Vyšetři:** Astrup, Hb, elektrolyty, kalcium, laktát, nech si nakřížit krev
7. **PMK**, pokud již není zaveden, monitoruj výdej moči

Pokračování z předchozí strany

HYPOXIE

PŘIVOLEJ POMOC!

INFORMUJ TÝM!

OKAMŽITÁ OPATŘENÍ

1. Zvyš frakci O_2 na **100%** s vysokými průtoky
2. Zkontroluj analyzátor plynů: uprav **nízkou koncentraci FiO_2** nebo **vysokou koncentraci N_2O** . Dále pokračuj dle karty "Porucha dodávky kyslíku"
3. Zkontroluj další **vitální funkce**: NIBP nebo IBP, zkontroluj pulz
4. Zkontroluj **ETCO₂** (?Extubace, odpojení okruhu, nízký TK)
5. Přepni na **ruční ventilaci**: zkontroluj poddajnost, únik systému, poruchu přístroje
6. **Auskultace!** (bilaterálně?, sklípkové?) **zkontroluj hloubku** zavedení orotracheální kanyly
7. **Šetrně odsaj** přes endotracheální kanylu (odstraň sekrety, zkontroluj obstrukci)

DIF. DG.

Detaily na **další straně**

1. hypoventilace
2. nízké FiO_2
3. nepoměr ventilace/perfuze V/Q nebo zkrat
4. problém s difuzí
5. Zvýšená metabolická spotřeba O_2

ZVAŽ

1. **Recruitment** (manuální prodechnutí), zvyš PEEP – pozor při hypotenzii
2. **Bronchodilatatory** (nebulizace)
3. Prohlub **neuromuskulární blokádu** (pokud je to indikované)
4. **Zvyš FRC**: pacienta hlavou nahoru (ne při nízkém TK), desufluj žaludek
5. **Fibroskopická kontrola**: intubace do jednoho z bronchů, endotracheální obstrukce
6. **ASTRUP / Rtg**
7. Navrhni **ukončení operačního výkonu** při refraktární hypoxémii
8. Plán pro **pooperační péči**: ponechat zaintubovaného, JIP lůžko
9. **Artefakty**. Viz následující strana

Pokračování na další straně

HYPOXIE

pokračování z předchozí strany

1. **Nízké FiO₂:** když analyzátor ukazuje nízké FiO₂ při dodávce O₂ 100%, selhává dodávka O₂, ev. porucha plynového rozvodu viz "Porucha dodávky O₂"
2. **Hypoventilace:** zkontrolovat známky nízké minutové ventilace
  - nízký dechový objem (Vt) nebo dechová frekvence
  - vysoké nebo nízké ETCO₂
  - malé pohyby hrudníku
  - auskultačně tišší dýchání
  - pacient interferuje s ventilátorem

Vyloučit / ověřit přístrojové vybavení i příčiny ze strany pacienta:

- únik z okruhu, obstrukce nebo zalomená ET rourka
- vysoký inspirační tlak
- reziduální neuromuskulární blokáda
- interference pacientova dýchání s ventilátorem

Postoperační dechové selhání:

zbytková neuromuskulární blokáda, opioidy, anestetika, laryngospasmus, bronchospasmus, plicní edém, vysoký spinální blok, bolest

3. **Nepoměr ventilace/perfuze nebo zkrat:** (nejčastější)
Jednostranná intubace, bronchospasmus (anafylaxe), atelektáza, pleurální výpotek, aspirace, hlenová zátka

ZVAŽ - vzácné, ale život ohrožující:

- **Pneumotorax**
- **Hypotenze - nízká perfuze**
- **Embolizace - vodou, vzduchem, tukem, plodovou vodou**

4. **Abnormality difuze:** chronické onemocnění plic
5. **Methemoglobinémie :** SpO₂ 85 %, CO Hgb často SpO₂ normální - špatné měření oxymetrem (zvaž měření CO)
6. **zvýšená metabolická poptávka O₂:** MH, thyrotoxikóza, sepse, hypertermie, neuroleptický maligní syndrom
7. **Artefakty:** zkontroluj dle ASTRUPu, slabá křivka - malpozice, chladné akra, světelná interference, elektrokoagulace, ev. modré zbarvení laku na nehty, použití barviv – metylénová modř, indigo karmín)

KRVÁCENÍ (ŽOK)

PŘIVOLEJ POMOC!

INFORMUJ TÝM!

OKAMŽITÁ OPATŘENÍ

1. Volej transfuzní stanici pro přípravu EM
2. Podej **100% O₂** o vysokém průtoku
3. Léčba **hypotenze podáním bolusu tekutin i.v.** (objemová resuscitace)
4. Zvaž použití Trendelenburgovy polohy či zvednutí nohou
5. Podej **bolus vazopresorů** – ephedrine, noradrenalin, adrenalin. Zvaž udržování nižšího krevního tlaku dokud není krvácení pod kontrolou.
6. Nech si donést **vysokoobjemovou transfuzní pumpu**
7. Zajisti **další i.v. vstup**, nebo zajisti i.o. vstup pokud je třeba
8. Podej **Exacyl 1g i.v.**
9. Zeptej se chirurga, zda není potřeba přizvat **cévního chirurga**, popřípadě zda nepotřebuje jinou pomoc
10. **Naber a pošli krevní skupinu** a udělej **křížovou krevní zkoušku**, pokud nemáš EM odpovídající skupiny, **podej EM skupiny 0, zvaž test ROTEM**
11. **Udržuj normotermii!** Použij ohřívač tekutin a krevních derivátů, použij na ohřev pacienta vzduchový ohřívač.
12. **Zaveď arteriální kanylu**, pokud je indikována
13. **Kontroluj acidobazickou rovnováhu**, je indikátorem úspěšnosti resuscitace (léčby). Sleduj hypokalcémii (hl. hladinu ionizovaného Ca²⁺)
14. **Zaveď PMK**, pokud to jde
15. Nech si přivést **cell-saver** (u neonkologické pacienta)

Transfuzní přípravky použij, CO NEJDŘÍVE!

Nečekej na výsledky z laboratoře!

- Pokud je předpokládaná krevní ztráta vyšší než celkové množství krve pacienta podej **1 jednotku MP na každou jednotku EM**, podej **1 trombonáplav na každých 6 EM jednotek**
- Až budeš znát laboratorní výsledky: náhrada faktorů, trombocytů, fibrinogenu je indikována dle dalšího postupu, ale nečekej s podáním až bude krevní ztráta příliš velká

ŽOK

KRVÁCENÍ (ŽOK)

pokračování z předchozí strany

JEDNOTLIVÉ TRF PŘÍPRAVKY

EM: podej při Hb nižším než 70 g/l
(Akutní koronární syndrom? Velikost krevní ztráty?)

- Jedna jednotka EM zvedne Hb o 10 g/l

Trombocyty: podej při hodnotě nižší než 50 000 při pokračujícím krvácení

- Každý trombonáplav zvedne množství destiček o 5 000

MP: podej při INR prodlouženém > 1,5x oproti normě,
podej 10-15 ml/kg váhy

- Proveď kontrolní odběr a pokračuj s podáním 1:1 MP: EM

Substituce fibrinogenu: podej při hodnotě < 2g/l,

- Kontrola ROTEM

OBJEMY

$$\text{Odhadovaná krevní ztráta} = \text{COK} \times \frac{\text{Hct}_{\text{počáteční}} - \text{Hct}_{\text{změřený}}}{\text{Hct}_{\text{počáteční}}}$$

Objem krve (COK) je 65-70 ml/kg tělesné hmotnosti, cca 4,5 l u 70kg osoby

Pokračování z předchozí strany

ISCHEMIE MYOKARDU

PŘÍZNAKY

Uvažuj o ischemii myokardu jestliže:

1. Je-li přítomna deprese nebo elevace **ST segmentu**
2. Jsou-li přítomny **arytmie**: poruchy vedení, **nevysvětlené tachykardie, bradykardie nebo hypotenze**
3. Abnormality regionální funkce stěn a/nebo zhoršení mitrální regurgitace pomocí jícnového echa
4. U **pacienta při vědomí**: stenokardie atd.

PŘIVOLEJ POMOC!

INFORMUJ TÝM!

LÉČBA

1. Zvyš frakci **O₂** na **100%** při vysokém průtoku
2. Verifikuj ischemii (12ti svodové EKG)
3. Léčba **hypotenze** nebo hypertenze
4. **Betablokátory** pro zpomalení srdeční frekvence
Pozastav v případě bradykardie nebo hypotenze
5. Zvaž podání kys. acetylsalicylové po nebo NGS/OGS, ev. i.v. (Aspegic)
6. Konzultuj kardiologa (ev. invazivní intervence)
7. Léčba bolesti **opioidy** (Fentanyl, Morphin)
8. Zvaž infuzi **nitroglycerinu** (pokud **není** léčena hypotenze)
9. Zaveď **invazivní měření art. tlaku**
10. Odešli laboratoř: ABR, KO, Troponin
11. V případě **anemie** podej erymasu
12. Zvaž **jícnové echo** ke zhodnocení srdeční náplně a poruch kinetiky myokardu
13. Zvaž zavedení CŽK
14. V případě hemodynamické nestability zvaž **intraaortální balonkovou kontrapulzaci, ev. jinou podporu srdeční**
15. Buď připraven na možný vznik **arytmií**

PNEUMOTORAX

PŘÍZNAKY

1. Zvýšený vrcholový inspirační tlak
2. Tachykardie
3. Hypotenze
4. Hypoxémie
5. Oslabené nebo asymetrické dýchací zvuky
6. Zvýšená rezonance při poklepu na hrudník
7. Deviace trachey (pozdní příznak)
8. Zvýšená náplň krčních žil / CVP
9. Měj na paměti **vyšokou pravděpodobnost PNO** u pacientů s **traumatem** a u pacientů s CHOPN

PŘIVOLEJ POMOC!

INFORMUJ TÝM!

LÉČBA

1. **NEČEKEJ NA RTG, PŘI HEMODYNAMICKÉ NESTABILITĚ ZAHAJ LÉČBU**
2. O₂ zvyš na **100%**, vysoký průtok
3. Ověř správnou intubaci
4. Zvaž RTG hrudníku statim nebo jícnové echo ke zhodnocení
5. **Umísti kanylu 14 nebo 16 G ve střední klavikulární čáře ve druhém mezižebním prostoru na postižené straně,** měl by být slyšet únik vzduchu, je-li přetlak okamžitě
6. Po dekompresi kanylou následuje zavedení **hrudního drénu**

NEOČEKÁVANÁ OBTÍŽNÁ INTUBACE

Pokud nejsou vidět hlasivky nebo nelze zavést tracheální kanylu během první přímé laryngoskopie:

1. Snaha o zviditelnění hlasivek **zevních manipulací** s hrtanem
2. Použij **bužii**
3. **Max. 2 pokusy o přímou laryngoskopii**
4. Pokus o ventilaci pacienta přes obličejovou masku (ev. se vzduchovodem)
5. Optimalizuj polohu pacienta (podložení hlavy), výběr laryngoskopických lžic
6. Použij Glide Scope
7. **V případě úspěchu – potvrď polohu ET roury poslechem (slyšitelným bilaterálně) a ETCO₂**

**NELZE
intubovat**

Pokračuj ve ventilaci obličejovou maskou (ev. s použitím vzduchovodu)
Volej o pomůcky pro obtížnou intubaci

**NELZE
ventilovat**

**ÚSPĚŠNÁ
ventilace**

VOLEJ O POMOC!

- zaveď ústní/nosní vzduchovod
- snaž se zprůchodnit DC bimanuálním držením masky

**NELZE
ventilovat**

**ÚSPĚŠNÁ
ventilace**

zaveď LMA pokud to lze

**NELZE
ventilovat**

Je-li ventilace dostatečná
ZVAŽ:

1. Probudit pacienta
2. Dokončit výkon na LMA nebo za ventilace obličejovou maskou
3. Použít Glide Scop
4. Fibroskopická intubace při vědomí
5. Intubace přes LMA
6. Set pro retrográdní intubaci

Urgentní zajištění DC:

1. Volej o pomoc ORL / chirurga
2. Pokus o koniotomii (set na každém sále), BACT
3. Zvaž tryskovou ventilaci
4. V případě úspěchu potvrď polohu ET kanyly poslechem (bilaterálně) a ETCO₂

PRODLOUŽENÉ BUZENÍ Z ANESTEZIE

Ověř, zda jsou všechna anestetika (inhalační i i.v.) **vypnuta**. Zkontroluj reziduální svalovou relaxaci (pokud pacient spí, použij relaxometr) a podle toho aplikuj dekurarizaci.

ZVAŽ

1. Antidotum opioidů: **naloxon** 0,1 mg i.v. (1 amp do 4 ml FR), opakuj každé 2 minuty do max. dávky 2 mg.
2. Antidotum benzodiazepinů: **flumazenil** (Anexate) 0.2 mg i.v. každou minutu, max.dávka 1 mg

ZKONTROLUJ

1. Monitor: **Hypoxémie? Hyperkapnie? Hypotermie?**
2. Hypoglykémie: zkontroluj glykémii (glukometr)
3. Laboratoř: ASTRUP, ionty, pCO₂ (karbonarkóza), hypo/hybernatrémie
4. Ověř možnost záměny léků nebo chybu v dávce
5. Proveď neurologické vyšetření (u ventilovaných: fokální neurologický deficit, zornice, pohybová asymetrie, dávení). Pokud pozitivní, proveď **CT mozku** a kontaktuj neurologa/neurochirurga z důvodů susp. CMP

LÉČBA

1. Koriguj všechny abnormality v oxygenaci, ventilaci, laboratorních hodnot a teploty pacienta.
2. Při přetrvávání abnormalit neurologického nálezu monitorace pacienta na JIP s pravidelnými kontrolami neurostatu. Opakuj CT mozku nebo MR dle potřeby.

EMBOLIE PLODOVOU VODOU

PŘÍZNAKY

O embolii plodovou vodou uvažuj v případě náhlého rozvoje následujících příznaků u těhotné či pacientky těsně po porodu:

1. dechová tíseň, pokles sat. O₂
2. oběhová nestabilita – hypotenze, tachykardie, arytmie, srdeční zástava
3. koagulopatie +/- DIC
4. křeče
5. alterace vědomí
6. jinak nevysvětlitelná tíseň plodu

PŘIVOLEJ POMOC!

INFORMUJ TÝM!

OKAMŽITÁ OPATŘENÍ

1. Předpokládej možnost **srdeční zástavy** a ukonči těhotenství provedením **emergentní SC**
2. Poloha pacientky na **levém** boku
3. Podej **100% O₂** o vysokém průtoku
4. Zaveď vysokoobjemový **žilní vstup** (lépe v horní části těla)
5. Podpora oběhu **tekutinami i.v.** (objemová resuscitace), **vazopresory, inotropiky**
6. **Připrav se na emergentní intubaci**
7. Pokud je to možné zaveď arteriální vstup, kanyluj CŽK případně zaveďte i.o. vstup do humeru
8. Očekávej **masivní krevní ztráty** a rozvoj DIC – postupuj dle protokolu “Masivní krvácení (ŽOK)”
9. Zvaž **oběhovou (orgánovou) podporu** - konzultuj kardiologa

DIF. DG.

Vyluč jiné možné příčiny, které mají podobné projevy:

1. eklampsie
2. krvácení
3. vzduchová embolie
4. aspirace
5. anafylaxe
6. plicní embolie
7. předávkování anestetiky
8. sepse
9. kardiomyopatie, chlopenní vady, AIM
10. alergická reakce na lokální anestetikum

ŽILNÍ VZDUCHOVÁ EMBOLIE

PŘÍZNAKY

NÁHLE POZOROVANÉ PŘÍZNAKY

1. Vzduch na jícnovém echu nebo změna tónu Dopplerovského monitorování (pokud je)
2. Pokles ETCO_2
3. Pokles TK
4. Pokles SpO_2
5. Vzestup CVP
6. Nástup dušnosti, respirační tísně nebo kašle u bdělého pacienta

PŘIVOLEJ POMOC!

INFORMUJ TÝM!

LÉČBA

1. O_2 navyš na **100%**, vysoký průtok
2. **Zaplň** chirurgické pole fyziologickým roztokem
3. Pokud je to možné polohuj pacienta tak, aby **operační pole** bylo **pod úrovní srdce**
4. **Aspiruj vzduch** z centrálního katetru, pokud je zaveden
5. Podej rychle bolus tekutin ke zvýšení CVP
6. **Vypni** volatilní anestetikum
7. Podej **adrenalin** (začni 10 -100 μg) k udržení srdečního výdeje
8. **Zahaj KPR**, pokud je TK katastrofálně nízký
9. **Zvaž jícnové echo** ke zhodnocení vzduchu a funkce PK
10. Zvaž laterální polohu vlevo je-li stav závažný, uvažuj o ukončení výkonu, pokud možno

ANAFYLAXE

PŘÍZNAKY

Některé příznaky během anestezie mohou chybět!

1. hypoxie
2. zarudnutí, kopřivka
3. hypotenze (může být těžká)
4. tachykardie
5. bronchospasmus, stridor
6. zvýšení inspiračních tlaků
7. angioedém (ev. otok dýchacích cest)

PŘIVOLEJ POMOC!

INFORMUJ TÝM!

příprav ADRENALIN 10 µg/ml nebo 100 µg/ml (= 1mg/100ml FR)

ZVAŽ ZRUŠENÍ OPERACE!

**při zástavě oběhu zahaj KPR
podej bolus adrenalinu 1 mg i.v. a objemovou náhradu**

(dále viz "Zástava oběhu")

DIF. DG.

Zvaž a vyluč další příčiny stavu:

1. plicní embolie
2. akutní IM
3. předávkování anestetiky
4. PNO
5. krvácení
6. aspirace

Pokračování na další straně

ANAFYLAXE

pokračování z předchozí strany

LÉČBA

1. **Přeruš podávání možných alergenů:** sv. relaxancia, latex, antibiotika, koloidy, protamin, krev, kontrastní látky
2. **Přeruš podávání inhalačních anestetik**, protože mají hypotenzní účinek. Zvaž podání i.v. benzodiazepinu – amnestický účinek
3. Zvyš **FiO₂ na 100%**, zvyš příkon čerstvé směsi
4. Podej i.v. **krystaloidní roztok** (velké množství)
5. Podej i.v. **adrenalin ve zvyšující se dávce á 2 minuty**. Na začátku 10-100 µg i.v. a zvyšuj dávku každé 2 minuty do dosažení klinického zlepšení. Možná bude třeba velká dávka (> 1mg). Zvaž časné podání infuze s adrenalinem.
6. **Pokud se stav pacienta stále nezlepšuje:** pokračuj v léčbě, ale zvažuj další možné příčiny stavu – dif. dg., viz “Hypotenze”, “Hypoxie”
7. Zvaž podání bolusového **efedrinu 10-20 mg i.v., nebo kontinuální podání NAD**
8. Pokud je bronchospasmus těžký podej: bronchodilatancia i.v. - **terbutalin (Bricanyl) 0,25-0,5 mg do 10 ml FR pomalu i.v.** (dávku lze opakovat)
9. Podej **H1 antagonisty** – př. Dithiaden 1-2 mg i.v. a H2 antagonisty př. ranitidin 50mg i.v.
10. Zvaž podání **kortikoidů** metylprednison 125 mg i.v. (= 24 mg dexametazonu, 600 mg HCT) ke snížení bifazické odpovědi
11. Zvaž **časnou intubaci** k zabezpečení dýchacích cest dříve než se rozvine otok dýchacích cest
12. Zvaž **zavedení dalších i.v. vstupů** a ev. invazivní monitoraci (IBP)

DALŠÍ OPATŘENÍ

Když je pacient stabilní, zvaž následující:

1. pokud byla anafylaktická reakce těžká, zvaž ponechání pacienta intubovaného a sedovaného
2. stav se může opakovat, je doporučeno pacienta umístit na JIP ke 24hodinové monitoraci
3. konzultace alergologa, ev. alergologické testy

Pokračování z předchozí strany

TOXICKÁ REAKCE NA LOKÁLNÍ ANESTETIKA

PŘÍZNAKY

1. Tinitus, kovová chuť v ústech
2. Alterované vědomí
4. Hypotenze
5. Bradykardie
6. Komorové arytmie
7. Kardiovaskulární selhání

PŘIVOLEJ POMOC!

INFORMUJ TÝM!

PŘINES INTRALIPID

LÉČBA

1. **Nehmatný puls, začni s resuscitací**
2. Při oběhové nestabilitě, podej **0,5 - 1 µg/kg Adrenalinu i.v.** (1 mg do 100 ml FR - tj. 10 µg v 1 ml)
3. Okamžitě ukonči podávání lokálního anestetika
4. Přines Intralipid (nachází se na každém sále)
5. Zabezpeč dostatečnou průchodnost dýchacích cest
- **adekvátní ventilace a oxygenace**, zajisti OTI
6. Zaléči záchvat podáním **benzodiazepinu**
7. Přetrvávají-li symptomy nebo oběhová nestabilita pacienta:
neodkladně podej bolus 1,5 ml/kg 20% INTRALIPIDU I.V. (na 70 kg pacienta cca. 100 ml rychle), pak pokračuj infuzí 0,25 ml/kg/min., bolus se může opakovat max. 3x, infuze na max. rychlost 0,5 ml/kg/min
8. Monitoring u hemodynamické nestability - zaléči hypotenzi

Pokračování na další straně

TOXICKÁ REAKCE NA LOKÁLNÍ ANESTETIKA

pokračování z předchozí strany

DALŠÍ OPATŘENÍ

1. Různé typy arytmií: asystolie, bradykardie, SVT, bezpulzová el. aktivita, VF/VT (viz příslušná doporučení)

UVAŽUJ o snížení dávky Adrenalinu $< 1 \text{ ug/kg i.v.}$

NEPOUŽÍVEJ: blokátor Ca^{2+} kanálu, betablokátory, lokální anestetika

2. Když je terapie bez odpovědi zvaž vyšetření echokardiografií
3. Stav může vyžadovat delší resuscitaci
4. Po každé takové situaci je nutná kontinuální monitorace na jednotce intenzivní péče nebo RES

KPR

1. ≥ 100 kompresí hrudníku za minutu, dostatečná hloubka komprese $\geq 5\text{cm}$, plné uvolnění hrudníku
2. KPR přerušovat na co nejkratší dobu
3. Střídání při srdeční masáži po 2 minutách

Zhodnot' a zlepši kvalitu KPR je-li:

- $\text{ETCO}_2 < 10\text{mmHg}$
- arteriální diastolický tlak $< 20\text{mmHg}$

Pokračování z předchozí strany

REAKCE NA TRANSFUZI

PŘÍZNAKY

Hemolytická reakce

Horečka

Anafylaxe

1. Tachykardie
2. Tachypnoe
3. Hypotenze
4. Krvácení - DIC?
5. Tmavá moč

1. Tachykardie
2. Sípání
3. Kopřivka
4. Hypotenze

PŘIVOLEJ POMOC!

INFORMUJ TÝM!

LÉČBA

1. Zastav transfuzi
2. Podpoř tlak i.v. tekutinami a vazoaktivními látkami jsou-li třeba
3. Jedná-li se o **anafylaxi**, viz “**Anafylaxe**”
4. Zvaž antihistaminika a antipyretika
5. Při **hemolytické reakci** udržuj výdej moči i.v. tekutinami, diuretiky nebo dopaminem
6. Hlídej DIC pokud došlo k hemolytické reakci
7. Hlídej TRALI (postižení plic) a patřičně zaléči, vyžaduj UPV po operaci
8. Upozorni transfúzní stanici na reakci, budou potřebovat další vzorky. Pokud potřebuješ poradit, zavolej transfúzní stanici

TOTÁLNÍ SPINÁLNÍ ANESTEZIE

PŘÍZNAKY

PO NEUROAXIÁLNÍ BLOKÁDĚ

1. Nečkaně rychlý vzestup senzoričké blokády
2. Mravenčení a slabost horních končetin (zkus sílu stisku ruky)
3. Dyspnoe
4. Bradykardie
5. Hypotenze (nebo nauzea/zvracení)
6. Ztráta vědomí
7. Apnea
8. Srdeční zástava

Při srdeční zástavě: zahaj KPR, okamžitě Adrenalin, pokračuj jako při “Bezpuľzové zástavě”

PŘIVOLEJ POMOC!

INFORMUJ TÝM!

LÉČBA

1. Podpora **ventilace**, pokud je nutné, intubuj
2. Léčbu těžké bradykardie okamžitě zahaj **adrenalinem** (začni 10 - 100 μg , zvyšuj dle potřeby, **pokračuj** dle příslušné události).
Při mírné bradykardii zvaž **atropin** (0,5 -1 mg), ale je-li třeba, přikroč rychle k adrenalinu.
3. Podej **bolus tekutin i.v.**
4. Jde-li o **rodičku**, volej porodníka a neonatologa, připrav se na možný urgentní **císařský řez**, poloha na levém boku, monitoruj fetální srdeční akci

MALIGNÍ HYPERTERMIE

PŘÍZNAKY

ČASNÉ

1. Zvýšené ETCO₂
2. Tachykardie
3. Tachypnoe
4. Smíšená acidóza
5. Maseterový spasmus/trismus
6. Náhlá srdeční zástava
v důsledku hyperkalemie

MOŽNÉ POZDNÍ

1. Hypertermie
2. Svalová rigidita
3. Myoglobinurie
4. Arytmie
5. Srdeční zástava

PŘIVOLEJ POMOC!

INFORMUJ TÝM!

ZAČNI PŘIPRAVOVAT DANTROLENE!

DIAGNÓZA

- Povrchní anestezie
- Hypoventilace
- Insuflace CO₂
- Zevní přehřívání
- Hypoxémie
- Thyroidální krize
- Feochromocytom
- Maligní neuroleptický syndrom
- Serotoninový syndrom

LÉČBA

1. **Přeruš podávání spouštěčů maligní hypertermie** (volatilní anestetika, SCHJ), **zvyš průtok** čerstvých plynů na 10 l/min. **Neměň** přístroj nebo okruh
2. **Navyš O₂ na 100%, flow 10 l/min**
3. **Přeruš výkon**, jde-li o emergentní výkon pokračuj bez anestetik - spouštěčů maligní hypertermie
4. **Zvyš minutovou ventilaci**
5. **Zajisti přípravu Dantrolenu, 2,5 mg/kg i.v. bolus**
Rozpusť každých 20 mg Dantrolenu v 60 ml **sterilní vody** (pro 70 kg pacienta 175 mg, tj. **9 lahviček** 20 mg Dantrolenu)
6. **Co nejrychleji podej Dantrolene**. Podávej do stabilizace pacienta (může vyžadovat i přes 10 mg/kg)
7. **Podej** bikarbonát sodný ke korekci MAC

MALIGNÍ HYPERTERMIE

pokračování z předchozí strany

LÉČBA

8. **Hyperkalemie** léčba:
  - hyperventilace
  - CaCl_2 1g i.v.
  - Glc 40% 10ml + Insulin dle glykemie (10j.)
  - **Bikarbonát sodný** 80 ml**Nepodávat** Ca blokátory!
9. Arytmie jsou většinou na podkladě hyperkalemie.
V případě nutnosti viz “**Doporučení pro léčbu arytmií**”
10. Aktivně **chlad** pacienta (laváž při otevřeném břichu, chlazení do NGS, event. do PMK), přestaň při TT 38°C
11. Odešli **laboratoř**: ABR, urea, kreatinin, myoglobin, INR, aPTT, laktát
12. Zaveď permanentní močový katetr, cílová diuréza 2 ml/kg, tekutinová terapie, diuretika
13. **Zajisti JIP, ARO lůžko**, většinou nutná UPV
14. **Pokračuj v podávání Dantrolenu** 1 mg/kg každých 4 - 6 hod. po dobu 24 - 36 hod. (dle klinického stavu)

KONTAKTUJ CENTRUM MALIGNÍ HYPERTERMIE

Fakultní nemocnice u sv. Anny v Brně
anesteziologicko-resuscitační klinika
Pekařská 53, 656 91 Brno, Česká republika
NÁRODNÍ CENTRUM PRO DIAGNOSTIKU MALIGNÍ HYPERTERMIE

Pokračování z předchozí strany

OHEŇ V DÝCHACÍCH CESTÁCH

Oheň mimo dýchací cesty: viz "Hoření pacienta mimo dýchací cesty"

PŘÍZNAKY

- zvukové fenomény (třesnutí, „blafnutí“)
- jiskření
- kouř
- teplo
- zápach hoření

PŘIVOLEJ POMOC!

INFORMUJ TÝM!

OKAMŽITÁ OPATŘENÍ

OPERATÉR:

1. **Uhasit požár vodou, infuzním roztokem, mokrou gázou**
2. **Až přestane hořet vytáhnout tracheální kanylu**
3. **Odstranit cizí předměty** (např. zbytky tracheální kanyly)
4. **Zkontrolovat dýchací cesty včetně bronchoskopie**
ke zjištění poranění a odstranění zbylých cizích předmětů

ANESTEZIOLOG:

1. **Ukonči přívod dýchací směsi odpoj okruh od přístroje**
2. **Po uhašení hořících částí pokračuj ve ventilaci**,
pokud možno s co nejnižší koncentrací kyslíku (ambuvak)
3. **Zvaž časnou reintubaci** (než dojde k otoku dýchacích cest)
a spolupracuj s operátorem při bronchoskopii
4. **Zkontroluj tracheální rourku na kompletnost**, zda nezůstalo nic v dýchacích cestách
5. **Uschovej všechny zbytky pro další vyšetřování**

Pokračování na další straně

OHEŇ V DÝCHACÍCH CESTÁCH

Oheň mimo dýchací cesty: viz "Hoření pacienta mimo dýchací cesty"

pokračování z předchozí strany

PREVENCE

Vysoce rizikové operace včetně těch uvedených níže

- mít předem připravený a prodiskutovaný postup pro případ požáru pro všechny členy operační skupiny
- nepoužívat koncentraci kyslíku nad 30 % a nepoužívat N₂O

Laserové operace hlasových vazů či laryngu

- používat speciální tracheální kanylu na laserové výkony (s jednoduchou či dvojitou manžetou)
- přesvědčit se, že je manžeta kanyly dostatečně hluboko za hlasovými vazy
- naplnit proximální manžetu roztokem metylénové modři
- zajistit, že laser je v poloze STANDBY, pokud není používán
- operátor chrání tracheální kanylu vlhkým čtvercem či gázou
- operátor předem dotazem zkontroluje, že inspirační koncentrace kyslíku je pod 30 % a není používán N₂O

Pro operace v orofaryngu bez použití laseru

- lze použít standardní tracheální kanyly z PVC
- doporučuje se použít zvlhčenou tamponádu pro omezení úniku kyslíku kolem manžety
- doporučuje se použít trvalé odsávání z operačního pole v orofaryngu

Pokračování z předchozí strany

POŽÁR PACIENTA MIMO DÝCHACÍ CESTY

Požár v dýchacích cestách: viz "Oheň v dýchacích cestách"

PŘÍZNAKY

- zvukové fenomény (třesknutí, „blafnutí“)
- jiskření
- kouř
- teplo
- zápach hoření

PŘIVOLEJ POMOC!

INFORMUJ TÝM!

NAJDI HASÍCÍ PŘÍSTROJ!

OKAMŽITÁ OPATŘENÍ

1. **Zastav** přívod veškeré dýchací směsi k pacientovi
2. Okamžitě **odstraň** veškerý hořlavý materiál z pacienta a uhas ho mimo pacienta
3. **Uhaš** oheň: je-li příčinou požáru elektrický proud, použij pouze **předepsané hasicí přístroje (s CO₂)**, který je bezpečný i u otevřených ran), v jiných případech infuzními roztoky či mokkými rouškami
4. **Věnuj péči pacientovi**: ventiluj vzduchem, stavěj krvácení, zkontroluj další poranění a sleduj vitální funkce
5. **Zvaž evakuaci** pacienta případně celého operačního sálu, pokud je prostor zakouřený či nelze dostat oheň pod kontrolu
6. Zavři dveře na operační sál
7. **Vypni** veškerý přívod medicinálních plynů na operační sál
8. **Zavolej hasiče** v případě potřeby

oheň

Pokračování na další straně

POŽÁR PACIENTA MIMO DÝCHACÍ CESTY

Požár v dýchacích cestách: viz "Oheň v dýchacích cestách"

pokračování z předchozí strany

PREVENCE

- Mít předem připravený plán u rizikových operací
- **U nejrizikovějších výkonů (operace hlavy a krku v analgosedaci či monitorované anesteziologické péči)**
  - podávat kyslík O₂ brýlemi místo obličejové polomasky
  - rouškovat tak, aby nedocházelo ke kumulaci kyslíku pod rouškami, případně pod ně zavést odsávání
  - používat co nejnižší koncentrace kyslíku na udržení adekvátní oxygenace pacienta
- Při používání vysokých koncentrací kyslíku raději používat LMA či intubaci
- **Alkoholové desinfekční roztoky** na kůži nechat před operací **kompletně zaschnout!**
- Zvážit použití vodného lubrikačního gelu na vlasy a vousy pacienta

PAMATUJ!

hořlavý materiál + okysličovadlo + zdroj zážehu = oheň

Pokračování z předchozí strany

PORUCHA DODÁVKY KYSLÍKU

PŘÍZNAKY

**Alarm selhání O₂
NEBO
Při 100% O₂ upozornění „Low FiO₂“ na analyzátoru plynů**

OKAMŽITÁ OPATŘENÍ

1. **Odpoj pacienta od anesteziologického přístroje a ventiluj s Ambuvakem, nepřipojuj pacienta na přídavný flowmetr - je zásobený ze stejného centrálního rozvodu**
2. **Najdi O₂ tlakovou nádobu** (event. vzadu na anest. přístroji), ověř, zda není prázdná a připoj O₂ přívod
3. Připojte analyzátor plynů a ověř **zda pacient dostává 100% O₂**
4. V případě nutnosti pokračuj v i.v. anestezii

PŘIVOLEJ POMOC!

INFORMUJ TÝM!

DALŠÍ OPATŘENÍ

1. Sniž flow O₂ na možné minimum
2. Zajisti další záložní zdroje O₂
3. Je-li pacient stabilní kontaktuj servisní tým a zajisti kontrolu přístroje, stále sleduj pacienta
4. Informuj vedení kliniky a JIPy vzhledem k možnosti rozsáhlejšího výpadku dodávky O₂
5. Informuj chirurga o důsledcích výpadku O₂ na probíhající výkon a následnou péči o pacienta

PORUCHA ELEKTRICKÉHO PROUDU

NEODKLADNÉ ŽIVOT ZACHRAŇUJÍCÍ POSTUPY

- 1. Zajisti alternativní zdroje světla:**
laryngoskopy, mobilní telefony, baterky, atd.
- 2. Otevři dveře a rolety** k získání přírodního světla
- 3. Zkontroluj, jestli funguje ventilátor, pokud ne, ventiluj pacienta ambuvakem a přepni na TIVA**
- 4. Pokud nefunguje monitor, ručně změř puls a TK**
- 5. Vyžádej transportní ventilátor a defibrilátor s monitorem**
- 6. Ověř dostatečnou zásobu O₂** – porucha el. proudu může mít vliv na přívod O₂ nebo alarmy
- 7. Zjisti rozsah poruchy el. proudu**
  - volej technickému odd.
  - je problém na jednom op. sálu, na všech sálech, v celé nemocnici?
  - pokud pouze na vašem op. sálu, zkontroluj příslušné pojistky

KRIZOVÉ ŘÍZENÍ LIDSKÝCH ZDROJŮ

(CRISIS RESOURCE MANAGEMENT – CRM)

Volej včas o pomoc

- Volej lépe dříve než později
- Vždy jsou dobré další ruce a mozek
- Zavolání o pomoc není ostuda ani důkaz malé kvalifikace
- Volej včas lidi se speciálními znalostmi (dovednostmi). Počítej s časem příchodu

Poznej své pracovní prostředí

- Znáš jak se ovládají všechny přístroje a kde jsou?
- Víš, jak rychle jsou k dispozici různé další pomůcky (přístroje)? (i během služby)
- Udržuj neustálou bdělost ve vývoji událostí
- Přemýšlej nad silnými a slabými podmínkami prostředí, kde pracuješ

Předvídej a plánuj dopředu

- Buď připraven na nejhorší
- Měj vysoký stupeň nedůvěry a všímavosti
- Vždy měj plán B (C) a diskutuj ho s teamem
- Snaž se být o krok napřed před událostmi (letět před letadlem)

Převezmi vedoucí úlohu v teamu

- Team potřebuje jasného vedoucího (udává příkazy, distribuuje úlohy, shromažďuje informace, dělá klíčová rozhodnutí, dobře komunikuje)
- Člen teamu poslouchá vedoucího, ale neznamená to, že nepřemýšlí. Vždy je nutné upozornit, když si myslíme, že se dělá špatné rozhodnutí
- Není důležité **kdo** má pravdu, ale **jaká** je pravda

Rozděl pracovní zátěž

- Urči kdo bude dělat co
- Rozděl zátěž podle znalostí, schopností, zkušeností
- Zátěž musí být smysluplná, splnitelná
- Vedoucí by měl spíše delegovat a sledovat výsledek
- Člen teamu by se měl aktivně zajímat, co je třeba dělat

Dbej na dobrou teamovou práci

- Rozděl zátěž dle schopností členů teamu
- Sleduj a změň rozdělení dle vývoje stavu
- Snižuj míru míru emocí (mohu spolupracovat s každým)

Komunikuj jistě a efektivně

- Příkladuj a žádej jasně a přesně
- Nepoužívej zvýšený hlas (pokud to není opravdu nutné), adresně oslovuj (ne do vzduchu)
- Je nutné říkat, co je zrovna děláno, co Vás zaměstnává (uzavření smyčky)
- Co je myšleno - není řečeno, co je řečeno – není slyšeno, co je slyšeno – není rozuměno, co je rozuměno – není uděláno

Používej všechny dostupné informace

- Vyhodnocuj všechny informace a zjisti riziko
- Informace ověřuj
- Snaž si získat informaci v historii, od kolegů
- Vše co se o situaci ví, je dobré

Zmobilizuj všechny dostupné zdroje

- Personál – každý kdo může pomoci, je třeba (i ten, kdo bude „jen“ pomáhat)
- Technika – slouží k převedení znalostí v akci
- ČAS??? Některé zdroje budou k dispozici za delší dobu...
- Informace

Ovládej vědomě svou pozornost

- Lidská pozornost je limitována (tlak mnoha informací), snaž se snižovat rozptýlení
- Soustřeďuj pozornost tam, kde je potřeba
- Snaž se nefixovat chybu
- Deleguj sledování na členy teamu

Používej mnemotechnické pomůcky

- Checklisty, příručky, kalkulátory, hotline
- Jsou k dispozici všem a vždy (ne jen v něčí hlavě)
- Nepodléhají stresu (jako paměť a rozum)
- Jsou zdrojem relevantních postupů a informací

Vyhodnocuj situaci stále znovu

- Princip 10 sekund pro 10 minut
- Dynamický proces – co je nyní dobře, za chvíli není
- Někdy je těžké zachytit změnu (pomalá), důležité je sledovat trendy

Stanov si dynamicky priority

- Dynamický stav vyžaduje dynamické rozhodování modifikované podle okolností
- Co je dobré nyní, nemusí být dobré později
- Mít jedno řešení neznamena mít nejlepší řešení pro všechny situace